

Ingeboek.

Karen Kuhn. Kaapstad: Griffel, 2012. 53pp.

ISBN: 978-1-920424-44-2.

DOI: <http://dx.doi.org/10.4314/tvl.v50i2.15>

Hierdie debuutbundel van Karen Kuhn het ontstaan tydens die voltooiing van 'n MA-graad in kreatiewe skryfkunde aan die Universiteit van Kaapstad, terwyl van die verse ook in *Versindaba 2010* en *Pomp II* opgeneem is.

Soos die ontwerp op die voorblad en die titel van die bundel suggereer, het die leser hier 'n bundel wat sentreer rondom die temas van om ingeboek te wees by 'n inrigting vir siekes, om ingeboek te wees vir 'n reis of om in 'n boek vasgevang te wees. Die openingsgedig in die bundel, "My adres", is gesitueer in 'n siekehuis, waar die spreker verwys na vasgevang wees "onder kliniese lakens" en die voortdurende aanhoor van geluide uit die sale. In die gedig word die versugting na ont-snapping "in [haar] aandrok" verwys.

Deurlopend in dié bundel is 'n reeks kwatryne wat elkeen inspeel op die idee van ingeboek wees en soos 'n refrein deur die bundel loop. In die eerste word verwys na die afwesigheid van enigiets wat inperkend kan wees, terwyl in die tweede kommentaar gelewer word op die obsessie met gewig en weeg. In die derde kwatryn word verwys na dooies en word selfdood en selfmutilasie gesuggereer. Vierdens word gewys op die gebrek aan maatstawwe, vervolgens dat daar geen grense is nie, dat daar geen hofsaal is waar geoordeel en veroordeel word nie en net voordat die spreker dubbelsinnig daarop wys dat daar geen slot is nie, word daar verwys na die taal wat "jou sinne [vorm]". Elkeen van hierdie verse lei ook 'n bepaalde afdeling in en dien as 'n tematiese merker waarvoor die onderskeie afdelings handel.

In die eerste afdeling is daar verse oor 'n inrigting, oor gesprekke met 'n psigiater en die roetine wat saamgaan met pasiëntwees in die Crescent Clinic. Ook in 'n gedig soos "Voor-

skrif" word spesifiek verwys na die medikasie en word aan die einde van dié gedig 'n kunsteoretiese uitspraak gemaak, naamlik dat wanneer die mediese fonds uitgeput sou wees, sy "die bitter pil van woorde" vir haarself gaan voorskryf.

In die tweede afdeling bevind die spreker haar in 'n joernalistieke omgewing en word woorde wat eie is daaraan gebruik. 'n Gedig soos "Voorblad" lewer aan die hand van koerantberigte en -opskrifte kommentaar op die tragikomiese elemente in ons wreedaardige samelewing. Ongelukkig word dié gedig bederf met 'n sentimentele slotstrofe.

Herinneringe aan ouers en familie vorm die grondslag van die derde afdeling. Op vernuftige wyse word 'n eenvoudige kledingstuk soos 'n frokkie die aanknopingspunt vir 'n hele reeks gebeure uit die kindertyd.

Te fasil is die teenstelling in die gedig "Reisigers" waarin die wêreld van Piaf en Sartre vergelyk word met die Afrika-ervaring, terwyl 'n gedig soos "Oortree" 'n ander perspektief gee op skilder. "Tussen Kaapstad en Parys" sit hierdie teenstellings voort, terwyl slim met Opperman se geuregedig en tequila gespeel word.

Die gebruik van die bekende "we'll always have Paris" werk myns insiens nie as slot vir dié afdeling nie, want dit lees te veel as 'n stopfrase by die voorafgaande gedig. Dié teenstelling kom weer voor in "Taalles" waar die spreker die versugting uitspreek dat die taal vrygelaat en vry moet wees om net te kan wees.

Waarom Kuhn 'n gedig soos "beware of the bird" opgeneem het in die bundel, weet ek nie. Ook die patroongedigte van dié afdeling is minder geslaag. Die digter tree ook intertekstueel in gesprek met die werk van Sheila Cussons en betrek die bekende liefdesverhouding met Van Wyk Louw in 'n vers waarin sy hulle as onderskeidelik Heloise en Abelard beskou.

Kuhn se bundel slaag ten dele. Daar is te

veel woorde wat ter wille van die vorm en die rym ingestop word. Ook kom daar enkele onlogiese reëls voor en die slotte is nie altyd sleutels nie.

Myns insiens ontgin sy nie al die moontlikhede tot haar beskikking nie en kom van die gedigte as fasiel, onklaar en selfs sentimenteel oor. Maar daar is tog enkele vondse wat dit die lees werd maak. Sy het 'n vars perspektief op die wêreld, maar dit kom nie altyd deurdag na vore nie.

Marius Crous
marius.crous@nmmu.ac.za
Nelson Mandela Metropolitaanse
Universiteit
Port Elizabeth

